

ANIVERSĂRI

MIHAI BRUDIU - A ÎMPLINIT 70 DE ANI

Prietenul și colegul nostru iubit, Mihai Brudiu, profesor titular de *Istorie veche a României* de la Universitatea din Galați și profesor asociat al Universității din Cahul (Basarabia) la secția Limba română – Istorie, împlinește în aceste luni, 70 de ani.

Născut în comuna *Băneasa* (j. Galați) la 10 aprilie 1934 Mihai Brudiu a urmat, după cursurile primare în satul natal, Liceul Comercial “Al. I. Cuza” din Galați (1946-1953) și Facultatea de istorie de la Universitatea “Al. I. Cuza” din Iași. Și-a luat doctoratul în istorie cu o problematică de larg interes arheologic – paleoliticul de pe teritoriul Moldovei.

Formația de arheolog și-a început-o în timpul Facultății de istorie din Iași sub îndrumarea și sprijinul colegial al Prof. M. Petrescu-Dâmbovița, a cercetătorului Dr. Anton Nițu și a profesorului Nicolae Zahariu. Din anul 1955, orientându-se spre cercetarea epocii paleolitice a fost îndrumat și apoi i-a devenit colaborator Prof. C. S. Nicolăescu-Plopșor, pe șantierele de la *Ceahlău, Dârjov și Bugiulești*.

Cercetările sale arheologice, multe dintre ele interdisciplinare, privesc în larg evantai de probleme ale istoriei pământului românesc: a) *Paleoliticul, mezoliticul și eneoliticul* din Moldova; *tumulii din sudul Moldovei* (în care sens se află sub tipar *monografia arheologică – “De la indoeuropeni la turanici”*); *vestigiile romanității* din sudul Moldovei (*Castellum*-ul din cartierul Dunărea-Galați); *valul de pământ Tuluțești-Serbeștii Vechi; depozitele* de amfore pentru ulei; *marea necropolă* romană din zona Barboși și altele. A fost 25 de ani (1976-2001) membru al Comisiei Naționale de Arheologie.

Dintre cele peste o sută de lucrări publicate, care i-au adus un nume binemeritat și arheologia română și respectul colegilor, amintim următoarele:

1. *Paleoliticul superior și epipaleoliticul din Moldova*, București, 1974
2. *Muzee și monumente gălățene* (în colaborare), 1976
3. *Expoziția “Civilizația geto-dacilor în bazinul Siretului*, catalog, (în colaborare), 1977
4. *Expoziția “Civilizația geto-dacilor în bazinul Siretului*, catalog, (în colaborare), 1992, ediția a II-a
5. *L' évolution culturelle et le milieu dans la zone carpatho-pontodanubiene au paléolithique supérieur*, în vol. „European cultural adaptations”, Leuven, 1998, p.25-32

6. *Le travail de l'os et du bois de renne dans la paléolithique supérieur de la zone du Prut Moyen*, în vol. „La genèse et l'évolution des cultures paléolithiques sur le territoire de la Roumanie”, Iași, 1987, p.73-85

7. *Nouvelles contributions à la connaissance de l'art paléolithique en Roumanie*, în Actes du XIII Congrès de U.I.S.P.P., Forlì, Italia, 1996

8. *Un habitation de la station paléolithique de Cotu-Miculiniți du Prut Moyen, en Roumanie*, Liège, Belgique, 2001.

Coleg și prieten, înțelept și profund în tot ceea ce a făcut și face, sub modestia sinceră ce-l animă mereu între colegi, în mediile academice și universitare, Mihalache Brudiu, “ascunde” în adâncul omeniei sale drama și durerea că munca sa intelectuală și științifică i-a fost *întreruptă* (între anii 1958-1963)¹, când, după cum spune cu un bonom umor s-a “bucurat” de un stagiu de TORTURĂ ȘI MUNCĂ FORȚATĂ la “Universitatea de Științe Inumane «Alexandru Drăghici»”, făcând “arheologie” în Delta Dunării și Balta Brăilei – punctul “Contele de Roma” (pe fosta moșie a lui Nicolae Vogoride – lagărul de deținuți politici de la Salcia).

Ca arheolog și istoric TRADIȚIONALIST (printre altele are vina, fiind și talentat la pictură de mic copil – deci, are vina de a-l fi pictat pe Ștefan cel Mare și mai marea vină de a-l fi așezat, la aniversarea acestuia de la Putna, în fața Universității din Iași, cu chipul către codrii basarabeni ai Sorociei și Tigheciului), după ieșirea din închisoare a fost ajutat de alți istorici TRADIȚIONALIȘTI, Vasile Ursachi și Iulian Antonescu să fie angajat la Muzeul din Roman (1963) și apoi la Galați (1965) unde a rămas muzeograf până în anul 1991 când devine profesor la Universitatea “Dunărea de Jos” din Galați.

Acum, când realizările sale majore, în domeniile științei (arheologie) și învățământ (Universitatea din Galați) îi permit să privească retrospectiv, cu mândrie, realizările sale anterioare și cu îndrăzneală modernă pe cele viitoare, îi dorim prietenului și colegului nostru – multe realizări (așteptăm cu interes monografia ce o are sub tipar), multe bucurii și-i dorim Domniei Sale și Tuturor celor dragi, de la Dumnezeu Multă Sănătate și toate împlinirile. Să ne trăiești încă ani mulți și fericiți stimate prietene și iubit coleg.

Sever Dumitrașcu

¹ Vezi Documentul Nr.1

DOCUMENTUL NR.1

COPIE.

Tribunalul Militar Iași, prin
Sentința nr. 91/1972 a dispus
reabilitarea judecătorească.
Indescifrabil.

Grațiat conform D.5/1963
pe Brudiu Mihalache.-
- indescifrabil

SENTINȚA NR. 299

Astăzi, 7 iulie 1958, Tribunalul Militar M. U. Iași, s-a întrunit în ședință publică, pentru a judeca cauza privitoare pe civil:

3.BRUDIU MIHALACHE, născut la 10 aprilie 1934, în comuna Băneasa, raionul Bujor, regiunea Galați, fiul lui Haralambie și Agripina, stagiul militar satisfăcut, studii absolvent al Facultății de istorie, de origine socială țaran colectivist, cu ultimul domiciliu în comuna Băneasa, raionul Bujor, regiunea Galați, fără ocupații, necăsătorit, fără avere, fără antecedente penale, învinuit pentru delictul de uneltire contra ordinii sociale, p.p. de art. 209, pct. 2, lit. a C.P.

* * *

3.Inculpatul BRUDIU MIHALACHE, fiu de chiabur, refractar prin convingeri și comportări, a purtat în dese ocazii discuții dușmănoase regimului democrat popular din R.P.R., cu Zub Alexandru cu care a fost prieten și coleg de facultate. Urmare acestui fapt, în toamna anului 1956 cu ocazia unei excursii ce s-a făcut la Putna, inculpatul, după ce a discutat în mod elogios evenimentele din Ungaria, cu coinculpații Popescu Aurelian și Zub Alexandru, au hotărât de comun acord în mod secret în turnul Mănăstirii Putna, ca la 12.04.1957 când se va sărbători 500 de ani de la înscăunarea pe tronul Moldovei a lui Ștefan cel Mare, să organizeze această sărbătoare în spirit național-șovin, s-o transforme într-o acțiune antidemocratică, la care să atragă cât mai mulți studenți din toate centrele universitare ale țării.

În acest scop a luat legătura în două rânduri cu studentul Lazăr Valeriu Anchidim de la Universitatea V. Babeș din Cluj, căruia i-a destăinuit că studenții de la Iași, în persoana coinculpatului Popescu Aurelian și Zub Alexandru, vor să organizeze sărbătorirea lui Ștefan cel Mare în spirit naționalist, cu care ocazie să se facă lucrări în legătură cu personalitatea și domnia lui Ștefan cel Mare. De asemenea i-a cerut lui Lazăr Valeriu Anchidim să se îngrijească de componența delegației ce va participa la sărbătorire, căutând să atragă studenți cu vederi naționaliste.

În urma acestui fapt Lazăr Valeriu a întocmit o lucrare intitulată "Poseziunile lui Ștefan cel Mare în Transilvania", iar datorită măsurilor luate de organele de stat, studenții de la Cluj ce trebuiau să vină cu Lazăr Valeriu la Iași, nu au mai venit.

În continuare, inculpatul a desfășurat o intensă activitate în vederea organizării sărbătoririi în scopul propus, a confecționat un tablou ce-l reprezenta pe Ștefan cel Mare, impulsionând și pe ceilalți studenți spre a efectua lucrările și toate operațiile în legătură cu sărbătorirea.

Inculpatul Brudiu Mihalache având în mai multe rânduri cu Zub Alexandru discuții privitoare la evenimentele din Ungaria, a discutat și a fost de acord cu acesta să confecționeze și să difuzeze manifeste contrarevoluționare, însă datorită desfășurării ulterioare a evenimentelor au renunțat la acest plan. Tot în legătură cu ocazia sărbătoririi, inculpatul împreună cu coinculpatul Zub Alexandru și Popescu Aurelian, a luat cunoștință de conținutul instigator al poeziei scrisă de Văcaru Dumitru, intitulată "Chemarea", apreciind-o corespunzătoare pentru acțiunile lor dușmănoase.

Paralel cu această activitate, Brudiu Mihalache spre sfârșitul lunii octombrie 1956, împreună cu Zub Alexandru și Munteanu Octav, au mers la domiciliul coinculpatului Cioltan Ioan – legionar – unde, după ce au purtat discuții cu caracter naționalist-șovin și despre caracterul antidemocratic ce plănuiseră să-l dea sărbătoririi lui Ștefan cel Mare, împreună au cântat "Deșteaptă-te române" și cântecul legionar "Ștefan Vodă al Moldovei".

După lichidarea putch-ului contrarevoluționar din Ungaria, inculpatul a fost de acord cu ceilalți doi coinculpați, respectiv Popescu și Zub, ca sărbătorirea să se facă cu mai multă prudență. Fiind stăpânit de ură neîmpăcată împotriva regimul democrat popular, inculpatul Brudiu Mihalache a propus lui Zub și Popescu Aurelian, ca totuși cu ocazia excursiei ce se va face în cadrul sărbătoririi, să transforme activitatea de acolo într-un așa zis "congres studențesc", cu care ocazie să se ceară "revendicări" izvorâte din însăși concepțiile sale ostile și naționaliste, iar la terminarea festivității ținea cu tot dinadinsul să se intoneze "Deșteaptă-te române".

Inculpatul Brudiu Mihalache, discutând cu Zub Alexandru în mod dușmănos despre faptul că unii muncitori țărani n-ar fi mulțumiți sub actuala orânduire socială, scontau ca acțiunea lor antidemocratică ce o plănuiseră cu ocazia organizării sărbătoririi lui Ștefan cel Mare, să influențeze și asupra altor pături ale populației și să le instige împotriva regimului, așa se explică și faptul că inculpatul, când studentul Irimescu Gavril a plecat la Putna spre a pregăti terenul pentru excursie, a luat legătura cu acesta și i-a propus să meargă prin împrejurimile Putnei și să mobilizeze cât mai mulți cetățeni spre a veni la Mănăstire în ziua festivității.

După sărbătorire, inculpatul Brudiu Mihalache a continuat să țină legătura în special cu coinculpatul Zub Alexandru, manifestându-se dușmănos împotriva actualei forme de guvernământ din țara noastră.

De asemenea a trimis o scrisoare unui fost profesor al său Popa E. din Galați, căruia i-a făcut cunoscut cum s-a desfășurat sărbătorirea lui Ștefan cel Mare, exprimându-și "regretul" că n-a izbutit să îndeplinească "țelul" propus. Pe lângă acestea scrisoarea inculpatului mai conține o serie întreagă de manifestări antidemocratice și de instigare împotriva regimului, scrisoare ce se află la dosar corp delict.

* * *

Cu umanitate de voturi, făcând aplicațiunea art.209, pct.II, lit. a C.P., art.304 și 463 C.J.M., condamnă pe BRUDIU MIHALACHE la 8 (opt) ani închisoare corecțională și 5 (cinci) ani interdicție corecțională, pentru uneltire contra siguranța statului.

Interdicția corecțională constă în suspendarea exercițiului drepturilor civile prev. la pct.1-3 de sub art.58 C.P.

Compută prevenția de la 12.03.1958 pentru Brudiu Mihalache.

Îl obligă să plătească statului 300 (treisute) lei cheltuieli de judecată, iar asupra corpurilor delictive dispune confiscarea lor în folosul statului.

Dată și citită în ședință publică, astăzi 7 iulie 1958.

BAZA: Arhiva Ministerului Apărării Naționale

V Ă Z U T

COMANDANTUL UNITĂȚII MILITARE 02405

L.S. Lt. col. ss.semătură indescifrabilă

2 ex/P.M.

ss. Timbru fiscal

Pentru conformitate,
ss.semătură indescifrabilă